

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היסודות הפסיכולוגיים של ליקויי הלמידה - 37999

תאריך עדכון אחרון 05-11-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ראובנה שלהבת - קניאל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: reuvena.shalhevet@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: רביעי

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הגדרות שונות של ליקוי למידה ושל הפרעת קשב, כולל עדכונים.
תפקודים ומיומנויות שנדרשים לצורך רכישת קריאה, כתיבה וחשבון
תפקודים רגשיים בלמידה ואיך קשיים בהם עשויים לפגוע ברכישת המיומנויות
הכרת כלים ממוחשבים ואחרים להערכת ADHD
כלי אבחון לאיתור ליקויים בקריאה וכתיבה (בעיקר בעברית)
ההשפעה של ADHD וליקוי למידה על התפקוד הרגשי - חברתי של ילדים בכתה, בחברה ובמשפחה
אבחנה והערכה של ADHD וליקוי למידה מתוך ראיה אינטגרטיבית.
דרכי התערבות עם ילדים עם ליקוי למידה ועם הפרעות קשב.
הפרעות קשב ולקויות למידה במבט כולל תוך התייחסות לסוגיות ובעיות של אבחון והתערבות בתחום
אלו במערכות החינוך בישראל, כולל מידע על המצב החוקי

מטרות הקורס:

הבחנה בין ליקוי למידה לקשיי למידה אחרים.
גישות ושיטות אבחון של ליקוי למידה ושל הפרעת קשב ודרכי טיפול.
אבחנה מבדלת בין ליקוי למידה והפרעת קשב לבין קשיים לימודיים הנובעים מסיבות אחרות (רגשיות,
הוראה לא מתאימה ועוד).

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

אבחון תלמידים בביה"ס היסודי והעל יסודי בשאלות על קשב וליקוי למידה, התייחסות גם לילדי גן
יכולת להסביר את התוצרים להורים ולמורים
יכולת להציע דרכי התערבות

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה

דיון

תרגול כלי אבחון

משחקי תפקידים

תרגילים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

תוכנית הקורס:

- 1.מה הם ליקויי למידה ומה אינם. הגדרות עכשוויות
- 2.תפקודים קוגניטיביים ואחרים שנדרשים לצורך רכישת קריאה וכתביה
- 3.תפקודים רגשיים בלמידה. איך ליקויי למידה ספציפיים, לקויות בתפקודים ניהוליים ובעיות רגשיות עשויים לפגוע ברכישת המיומנויות ואיך זה יבוא לידי ביטוי.
- 4.הכרת כלים ממוחשבים ואחרים להערכת ADHD
- 5.כלי אבחון לאיתור ליקויים בקריאה וכתביה (בעיקר בעברית).
- 6.השפעה של ADHD וליקויי למידה על התפקוד הרגשי-חברתי של ילדים בכתה, בחברה ובמשפחה.
- 7.אבחנה והערכה של ADHD וליקויי למידה מתוך ראייה אינטגרטיבית של מכלול הכלים שהסטודנטים למדו בשנה א' ובקורס הנוכחי כולל ראיון עם הורים ומחנכים, מידע שמתקבל מתוך המבחנים הפסיכולוגיים ואנמנזה התפתחותית
- 8.דרכי התערבות עם ילדים עם ליקויי למידה
9. הפרעות קשב ולקויות למידה במבט כולל שמתייחס לסוגיות והבעיות של אבחון והתערבות בתחומים אלו במערכות החינוך בישראל, כולל מידע על המצב החוקי.

חומר חובה לקריאה:

קורס 37999

מקורות

חובה

כלי אבחון

Flanagan D.P., Ortiz S.O. & Alfonso V.C.,(2007). *Essentials of Cross-Battery Assessment- **

2nd ed Wiley, 2007 Ch. 4: Use of the Cross-Battery Approach in Specific Learning Disability Evaluation.

Kave, G., Knafo, A., & Gilboa, A. (2010). The Rise and Fall of Word Retrieval Across the Lifespan Psychology and Aging. *Psychology and Ageing*, 25, 719-724. Doi: 10.1037/a0018927

Vakil, E., Blachstein, H., & Sheinman, M. (1998). Rey AVLT: Developmental norms for children and the sensitivity of different memory measures to age. *Child Neuropsychology*, 4(3), 161-177.

Vakil, E., Blachstein, H., Sheinman, M., & Greenstein, Y. (2008). Developmental changes in attention tests norms: Implications for the structure of attention. *Child Neuropsychology*, 15(1), 21-39.

Vakil, E., Greenstein, Y., & Blachstein, H. (2010). Normative data for composite scores for children and adults derived from the Rey Auditory Verbal Learning Test. *The Clinical Neuropsychologist*, 24(4), 662-677.

קשב

*בארקלי, ר.א. (2003). לשלוט ב- ADHD - המדריך השלם והמוסמך להבנת הפרעות קשב וריכוז. הוצאת גלילה, תל אביב

ליקויי למידה

מרגלית, מ. וטור-כספא ח. (1998). ליקויי למידה: מודל נורו-התפתחותי רב-ממדי. פסיכולוגיה ז' (1), 64-76 עמ'

קוה, ג. (2019). להבין דיסלקסיה. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה
שני, דבורה (2011), הפרעת לקות למידה לא-מילולית (NLD) - קווים מנחים לטיפול בקשיים בתפיסה
חברתית ובתקשורת בין-אישית. בתוך <http://ph.index/siteNew/main/il.org.israel-nitzan.www/:http>
p?langId&eq;3&page&eq;71&action&eq;sidLink&stId&eq;1399

חומר לקריאה נוספת:

קריאת רשות

מקורות רשות תשפ"ג

בית הספר לחינוך ע"ש שלמה (סימור) פוקס
The Seymour Fox School of Education

היסודות הפסיכולוגיים של ליקויי למידה 37999

תשפ"ג

המרצה: ראובנה שלהבת-קניאל

מקורות

כלי אבחון

בירן, י., גליק, א., קוה, ג. (2010), מבחני שטף ככלי לבדיקת תפקודים ביצועיים - בסיס אנטומי, בסיס
פונקציונאלי ושימושים קליניים, סקירות - נוירולוגיה קוגניטיבית (1), עמ' 26-29.
ערכה לאיתור וזיהוי הפרעות קשב וריכוז אצל בני נוער (2001). משרד החינוך, משרד הבריאות,
על"ם.

שיינמן, מאשה וספיר יוגב, סמדר (2018). תאוריות חדשות על משכל והשפעתן על ההגדרה של לקות
למידה ספציפית. בתוך: ש. מי-טל ור. שלהבת קניאל (עורכות) סוגיות בפסיכולוגיה חינוכית מהלכה
למעשה, כרך א' עמ' 41-64. משרד החינוך, ירושלים.

[http://meyda.education.gov.il/files/shefi/psihologia/Sugiot_Psychologia_Halacha_Le
maase_kerech_alef.pdf](http://meyda.education.gov.il/files/shefi/psihologia/Sugiot_Psychologia_Halacha_Le_maase_kerech_alef.pdf);

- Berger Itai & Goldzweig Gil (2010). Objective measures of Attention
Deficit/Hyperactivity Disorder: A Pilot Study. *Isr Med Assoc J.*, Vol. 12
Sep;12(9):531-5.

DSM 5 (2013). American Psychiatric Association: Diagnostic and Statistical Manual
of Mental disorders, Fifth Edition. Arlington, VA, American Psychiatric Association
Evans, J.J., Floyd, R.G., McGrew, K.S., LeForgee, M.H. (2001). The Relations between
measures of Cattell-Horn-Carroll Cognitive Abilities and reading achievement during
childhood and adolescence. *School Psychology Review*, 31, No.2, pp.246-262.

Meyers, J., & Meyers, K. (1995). Rey Complex Figure Test under four different
administration procedures. *Clinical Neuropsychologist*, 9, 63-67. doi:
10.1080/13854049508402059

Niileksels, C. R. PhD1 & Reynolds, M. R. PhD1 (2012). Global, broad, or specific cognitive differences? Using a MIMIC Model to examine differences in CHC Abilities in children with Learning Disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, XX (1-13)

Norton, E. S., & Wolf, M. (2012). Rapid Automatized Naming (RAN) and reading fluency: Implications for understanding and treatment of reading disabilities. *Annual Review of Psychology*, 63, 427-452. doi: 10.1146/annurev-psych-120710-100431

Pasini, A., Paloscia, C., Alessandrelli, R., Porfirio, M.C., & Curatolo, P. (2007). Attention and executive functions profile in drug naive ADHD subtypes. *Brain and Development*, 29(7), 400-408. 10.1037/0894-4105.9.3.378

ב. קשב וריכוז

אולניק שמש, ד. היימן, ט. עדן, ס. (2014). 'מעורבות וקרבנות ברשת בקרב תלמידים עם הפרעת קשב והיפראקטיביות וללא הפרעה זו והקשר למסוגלות עצמית חברתית, בדידות ותמיכה חברתית', מפגש לעבודה חינוכית - סוציאלית (39), עמ' 93 - 112.

ברקלי ר. א. (2003). המדריך השלם להבנת הפרעות קשב וריכוז, תל אביב

דהן, א. וצדוק א. (2012). מלקות לחרות, מבט אישי ומקצועי על ליקויי למידה והפרעות קשב וריכוז. הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון מופ"ת.

טוראל מ. ושניידרמן ס. (2003). טיפול בהפרעות קשב וריכוז. תפנית מכון ירושלמי למתבגרים.

לוי גלבע, ה. (2010). הורים לילדים הלוקים בהפרעת קשב וריכוז ADHD: הקשר בין סגנון הורות, סוגי טיפול לילד, לבין רווחה נפשית סובייקטיבית של ההורה. אוניברסיטת תל אביב: תל אביב.

ישי-קרין, נ. וחו, מ. (2006). ילדים מיוחדים: המפגש של ילדים היפראקטיביים (ADHD) ולקויי למידה עם מערכת החינוך ע"פ תיאוריית העצמי. בתוך:

<http://www.hebpsy.net/articles.asp?id&eq;955> (16.4.2013)

שפיר-בסרמן, ט' ובנבנישתי, ר' (2012). גורמי רקע הקשורים ל- ADHD בקרב ילדי פנימיות והקשר בין ההפרעה לבין תפקודם ההתנהגותי, החברתי והרגשי. מפגש לעבודה חינוכית-סוציאלית, 39-60.

Al-Yagon, M., Forte, D., & Avrahami, L. (2017). Executive functions and attachment relationships in children with ADHD: Links to externalizing/internalizing problems, social skills, and negative mood regulation. *Journal of attention disorders*, 1087054717730608

Becker, S. P., Langberg, J. M., & Evans, S. W. (2015). Sleep problems predict comorbid externalizing behaviors and depression in young adolescents with attention deficit/hyperactivity disorder. *European child & adolescent psychiatry*, 24(8), 897-907.

Cherkasova, M. V., Roy, A., Molina, B. S., Scott, G., Weiss, G., Barkley, R. A., ... & Hechtman, L. (2021). Adult outcome as seen through controlled prospective Follow up studies of children with Attention-Deficit/Hyperactivity disorder followed into adulthood. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*.

term-Long (2016). P, Hodgkins & J, Kahle, P. J, Raynaud, L, Mazzone, V, Harpin outcomes of ADHD: a systematic review of self-esteem and social function. *Journal of attention disorders*, 20(4), 295-305.

Heiman, T., Olenik-Shemesh, D., & Eden, S. (2015). Cyberbullying involvement among students with ADHD: Relation to loneliness, self-efficacy and social support. *European Journal of Special Needs Education*, 30(1), 15-29

Humphreys, K. L., Galán, C. A., Tottenham, N., & Lee, S. S. (2016). Impaired social decision-making mediates the association between ADHD and social problems. *Journal of abnormal child psychology* 44 (5), 1023-1032

-
- Kats-Gold, I. & Priel, B. (2009). Emotion, understanding and social skills among boys at risk of attention deficit hyperactivity disorder. *Psychology in the Schools*, 46 (7) 658-678
- Lugo-Candelas, C., Flegenheimer, C., McDermott, J. M., & Harvey, E. (2016). Emotional Understanding, Reactivity, and Regulation in Young Children with ADHD Symptoms. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 1-14.
- Martin, A. J., Cumming, T. M., O'Neill, S. C., & Strnadová, I. (2017). Social and emotional competence and at-risk children's well-being: The roles of personal and interpersonal agency for children with ADHD, emotional and behavioral disorder, learning disability, and developmental disability. In *Social and Emotional Learning in Australia and the Asia-Pacific* (pp. 123-145). Springer, Singapore
- Rogers, M. A., Wiener, J., Marton, I & Tannock, R. (2009). Parental involvement in children's learning: Comparing parents of children with and without attention-deficit / hyperactivity disorder (ADHD). *Journal of School Psychology* 47, 167-185.
- Rosen, P. J., Walerius, D. M., Fogleman, N. D., & Factor, P. I. (2015). The association of emotional lability and emotional and behavioural difficulties among children with and without ADHD. *ADHD Attention Deficit and Hyperactivity Disorders* 7(4), 281-294.
- Sciberras, E. Ohan, J. and Anderson, V. (2012). Bullying and Peer Victimization in Adolescent Girls with Attention -Deficit Hyperactivity Disorder. *Child Psychiatry Hum Dev* 43:254-270
- Sjöwall, D., Roth, L., Lindqvist, S., & Thorell, L. B. (2013). Multiple deficits in ADHD: Executive dysfunction, delay aversion, reaction time variability, and emotional deficits. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 54(6), 619-627.
- Sobanski, E., Banaschewski, T., Asherson, P., Buitelaar, J., Chen, W., Franke, B. & Stringaris, A. (2010). Emotional lability in children and adolescents with attention deficit/hyperactivity disorder (ADHD): clinical correlates and familial prevalence. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 51(8), 915-923.
- Stern, A., Agnew-Blais, J. C., Danese, A., Fisher, H. L., Matthews, T., Polanczyk, G. V., ... & Arseneault, L. (2020). Associations between ADHD and emotional problems from childhood to young adulthood: a longitudinal genetically sensitive study. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 61(11), 1234-1242.
- Wehmeier, P. M., Schacht, A., & Barkley, R. A. (2010). Social and emotional impairment in children and adolescents with ADHD and the impact on quality of life. *Journal of Adolescent Health*, 46(3), 209-217.
- Wheeler Maedgen, J., & Carlson, C. L. (2000). Social functioning and emotional regulation in the attention deficit hyperactivity disorder subtypes. *Journal of clinical child psychology*, 29(1), 30-42
- Yen, C. F., Chou, W. J., Liu, T. L., Yang, P., & Hu, H. F. (2014). The association of Internet addiction symptoms with anxiety, depression and self-esteem among adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Comprehensive Psychiatry*, 55(7), 1601-1608.

ג. ליקווי למידה

אמיתי, ג' וגומפל, ת' (2014). מאמר מאפיינים רגשיים- התנהגותיים, חברתיים ומוטיבציוניים בקרב נערות בסיכון עם לקויות למידה. מפגש לעבודה חינוכית-סוציאלית. 133-158.

- בר-דוד, ר. ותמנע, ע. (2010). תפקודי אגו ותפקודים ניהוליים - הילכו שניהם יחדיו? פסיכולוגיה עברית. נדלה מאתר "פסיכולוגיה עברית" <http://www.hebpsy.net/articles.asp?id=2494> בתאריך 18.2.14
- גבעון, ש' (2000). התערבות קבוצתית לשיפור מיומנויות חברתיות של מתבגרים עם לקויות למידה הלומדים בכתות רגילות. עבודת מחקר לתואר שני. רמת גן: אוניברסיטת בר אילן ב"ס לחינוך.
- גבעון, ש' כהן, א' (2008) תהליכים קוגניטיביים ורגשיים שחווים תלמידים עם לקויות למידה בהתמודדותם להשגת תעודת בגרות. היעוץ החינוכי, כרך ט"ו, עמ' 67-99, שפ"י, ירושלים.
- גרינבנק, א. ושרון, א. (2011). שיפור תפקוד חברתי של מתבגרים לקוי למידה באמצעות פיתוח יכולתם לזהות מסרים רגשיים לא מילוליים. מתוך: סוגיות בחינוך מיוחד ובשילוב 26 (1), עמ' 35-51 דוד, ח. (2014). תווית כפולה: לקויות למידה ובעיות רגשיות בקרב ילדים מחוננים. [גרסה אלקטרונית]. נדלה ביום חמישי 15 ינואר 2015, מאתר פסיכולוגיה עברית: <http://www.hebpsy.net/articles.asp?id=3198>
- דור חיים פ. (2013) תחושת בדידות בקרב ילדים עם לקויות למידה. אתר פסיכולוגיה עברית הבר, ד. (1990). לא הואב לקרוא. ת"א: רמות.
- היימן, ט. (1998). הסתגלות חברתית של ילדים לקוי למידה. פסיפס: קובץ מאמרים 7. התמודדות עם ליקוי למידה: הבטים חדשניים. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה
- יוד, ח. (2014). תווית כפולה: לקויות למידה ובעיות רגשיות בקרב ילדי מחוננים. [גרסה אלקטרונית]. נדלה בשלישי 22 במאי 2018, מאתר פסיכולוגיה עברית <http://www.hebpsy.net/articles.asp?id=3198>
- ישי קרין, נ' (2005) הקשר בין דיסלקציה למודעות פונולוגית, זכרון עבודה, מהירות שיום וכישורי שפה - השלכות לגבי איתור בגן הילדים וביה"ס וטיפול, מאמר אינטרנטי המפורסם באתר פסיכולוגיה עברית. קישור: <http://www.hebpsy.net/articles.asp?id=457>
- כהן, ע. (2013). לקות למידה לא מילולית: דרכי טיפול, תמיכה וסיוע. בתוך: [shilat.co.il/pages](http://www.shilat.co.il/pages)
- עינת, ע. (2020), העץ והתפוח. ליקוי למידה במראה בין-דורית. אמציה הוצאת ספרים. ישראל
- עינת, ע. ועינת ת. (2007). כתב אישום- ליקוי למידה, נשירה ועבריינות. מתוך: educati.cms.gov.il/EducationCMS/Units/Shefi/LikuyeyLemida/yeda/NeshuraVeAvaryanut.htm
- פלוטניק, ר. (2009): לגדול אחרת: עולמם הרגשי והחברתי של ילדים בעלי לקויות למידה, קשב וריכוז: שפה חדשה להורים ולמחנכים. חולון: הוצאת יסוד.
- פלטי ג. וכהן ע. (2010): לקות למידה לא-מילולית - אפיונים ודרכי טיפול. בתוך: <http://www.dyslexia.co.il/articles/article103.html>
- פרספקטיבה. אורטון דיסלקסיה ישראל 2010.
- שני, ד. (2011), הפרעת לקות למידה לא-מילולית (NLD) - קווים מנחים לטיפול בקשיים בתפיסה חברתית ובתקשורת בין-אישית. בתוך: <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Shefi/LikuyeyLemida/yeda/NLD.htm>
- שרעבי, ע. (2009), קשרים חברתיים באינטרנט ותחושת בדידות בקרב תלמידים עם וללא ליקוי למידה. מכון נטוויז'ן לחקר האינטרנט, אוניברסיטת תל-אביב.
- תמנע, ע., בר דוד ר. (2010). תפקודי אגו ותפקודים ניהוליים - הילכו שניהם יחדיו? [גרסה אלקטרונית]. נדלה ב- 18/11/13, מאתר פסיכולוגיה עברית: <http://www.hebpsy.net/articles.asp?id=2494>
- Al-Yagon, M. (2011): Fathers' coping resources and children's socioemotional adjustment among children with learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 44(6), 491 -507. Doi: 10.1177/1087054710378582
- Alnaim, F. (2016). History of Learning Disabilities: Reflection on the Development of the Concept and Assessment. *Global Journal Of Human-Social Science Research*,

-
- Aro, T., Eklund, K., Eloranta, A. K., Ahonen, T., & Rescorla, L. (2021). Learning Disabilities Elevate Children's Risk for Behavioral-Emotional Problems: Differences Between LD Types, Genders, and Contexts. *Journal of Learning Disabilities*, ____.
- Bakhshani, N. M., Tafreshi, R., & Lotfinia, S. (2022). Effectiveness of social skills training on social anxiety disorder in students with learning disabilities. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*, 16(1).
- Banales, E., Kahnen, S. & McArthur, G. (2015). Can verbal working memory training improve reading? *Cognitive Neuropsychology* 32, 3-4, 104-132
- Baumeister A. L., & Geffken G. R (2008). Peer Victimization in Children with Learning disabilities. *Child And Adolescent Social Work Journal*, 25, (1), 11-23.
- Bauminger, N. & Kimhi-Kind, I. (2008). Social information processing, security of attachment and emotion regulation in children with learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities* 41, 315
- Berninger, V. W. (2009). Highlights of programmatic, interdisciplinary research on writing. *Learning Disabilities Research & Practice* 24 (2), 69-80
- Bloom, E. and Heath, N. (2010). Recognition, Expression and understanding facial expressions of emotion in adolescents with nonverbal and general learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*. 43(2) 180-192.
- Bonifacci, P., Storti, M., Tobia, V., & Suardi, A. (2015). Specific learning disorders a look inside children's and parents' psychological well-being and relationships. *Journal of learning disabilities*, 0022219414566681
- Brimo, K., Dinkler, L., Gillberg, C., Lichtenstein, P., Lundström, S., & Åsberg Johnels, J. (2021). The co-occurrence of neurodevelopmental problems in dyslexia. *Dyslexia*, 27(3), 277-293.
- Çelebi, F., & Ünal, D. (2020). Self esteem and clinical features in a clinical sample of children with ADHD and social anxiety disorder. *Nordic Journal of Psychiatry*, 1-6.
- Conti-Ramsden, G., Mok, P. L., Pickles, A., & Durkin, K. (2013). Adolescents with a history of specific language impairment (SLI): Strengths and difficulties in social, emotional and behavioral functioning. *Research in developmental disabilities*, 34(11), 4161-4169.
- David, H. (2017). A Double Label: Learning Disabilities and Emotional Problems among Gifted Children. *International Letters of Social and Humanistic Sciences*, 75, .22-31
- Elias, M. J. (2004). The connection between social-emotional learning and learning disability: Implications for intervention. *Learning Disabilities Quarterly*, 27, 53-63
- Estell D.B, Jones M.H, Pearl R., Van Acker R., Farmer T.W. & Rodkin P.H. (2008). Peer groups, popularity, and social preference: trajectories of social functioning among students with and without learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 41, 411-420.
- Finzi-Dotan, R., Dekel, R., Lavi, T. & Su'ali, T. (2006). Post-traumatic stress disorder reaction among children with learning disabilities exposed to terror attacks. *Comprehensive Psychiatry*, 47, 144-151
- Francis, D. A., Caruana, N., Hudson, J. L., & McArthur, G. M. (2019). The association -between poor reading and internalising problems: a systematic review and meta analysis. *Clinical Psychology Review*, 67, 45-60

-
- Gallegos, J., Langley, A., & Villegas, D. (2012). Anxiety, depression, and coping skills among Mexican school children: a comparison of students with and without learning disabilities. *Learning Disability Quarterly*, 35(1), 54-61.
- Galway, T. M., & Metsala, J. L. (2011). Social cognition and its relation to psychosocial adjustment in children with Nonverbal Learning Disabilities. *Journal of Learning Disabilities*. 44, 33-49.
- Hachmann, W. M., Bogaerts, L., Szmalec, A., Woumans, E., Duyck, W., & Job, R. (2014). Short-term memory for order but not for item information is impaired in developmental dyslexia. *Annals of dyslexia*, 64(2), 121-136.
- Hutchins, T. L., Patterson, F. & Beauchemin, J. (2008). Mindfulness meditation may lessen anxiety, promote social skills and improve academic performance among adolescents with learning disabilities. *Journal of Evidence-Based Complementary & Alternative Medicine* 13, 134-145
- Kiuru N., Haverinen K., Salmela-Aro K., Nurmi J., Savolainen H. & Holopainen L. (2011). Students with reading and spelling disabilities: Peer groups and educational attainment in secondary education. *Journal of Learning Disabilities*, published online 20 January 2011
- Leitão, S., Dzidic, P., Claessen, M., Gordon, J., Howard, K., Nayton, M., & Boyes, M. E. (2017). Exploring the impact of living with dyslexia: The perspectives of children and their parents. *International journal of speech-language pathology*, 19(3), 322-334.
- Maag, J. W. & Reid, R. (2006). Depression among students with learning disabilities: Assessing the risk. *Journal of Learning Disabilities*, 39, 3-10
- Mammarella, I. C., Ghisi, M., Bomba, M., Bottesi, G., Caviola, S., Broggi, F., & Nacinovich, R. (2016). Anxiety and depression in children with nonverbal learning disabilities, reading disabilities, or typical development. *Journal of learning disabilities*, 49(2), 130-139.
- Margalit Malka (1998). Loneliness and coherence among preschool children with learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 31, 2, 173-180
- McNamara, J.K. & Willoughby, T. (2010). A longitudinal study of risk-taking behavior in adolescents with learning disabilities. *Learning Disabilities Research & Practice*, 25(1), 11-24
- Moll, K., Göbel, S. M., Gooch, D., Landerl, K., & Snowling, M. J. (2016). Cognitive risk factors for specific learning disorder: processing speed, temporal processing, and working memory. *Journal of learning disabilities*, 49(3), 272-281.
- Nelson, J.M. and Harwood, H. (2011). Learning Disabilities and Anxiety: A Meta Analysis. *Journal of Learning Disabilities*. 44 (1) 3-17
- Novita, S. (2016). Secondary symptoms of dyslexia: a comparison of self-esteem and anxiety profiles of children with and without dyslexia. *European Journal of Special Needs Education*, 31(2), 279-288.
- Passolunghi, M. C. (2011): Cognitive and emotional factors in children with mathematical learning disabilities. *International Journal of Disability, Development and Education*, 58, 61-73. doi: 10.1080/1034912X.2011.547351
- Powell, V., Riglin, L., Hammerton, G., Eyre, O., Martin, J., Anney, R., ... & Rice, F. (2020). What explains the link between childhood ADHD and adolescent depression? Investigating the role of peer relationships and academic attainment.

-
- European Child & Adolescent Psychiatry, 1-11
- Schuchardt, K., Maehler, C., & Hasselhorn, M. (2008). Working memory deficits in children with specific learning disorders. *Journal of Learning Disabilities*, 41, 514-523
- Sharabi, A. & Margalit, M. (2011): Virtual friendships and social distress among adolescents with and without learning disabilities: the subtyping approach, *European Journal of Special Needs Education*, 26:3, 379-394.
- Sideridis, G. D. (2007). Why are students with learning disabilities depressed? A goal orientation model of depression vulnerability. *Journal of Learning Disabilities*, 40, 526 -539
- Singer, E. (2005). The strategies adopted by Dutch children with dyslexia to maintain their self-esteem when teased at school. *Journal of Learning Disabilities*, 38 ,411-423.
- Testa, R., Pantelis, C & Fontenelle, L.F. (2011). Hoarding behaviors in children with learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 26 (5), 574-579d
- Whitaker Sena, J., Lowe, P. & Lee, S. (2007). Significant predictors of test anxiety among students with and without learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities*, 40, 360-376. DOI: 10.1177/00222194070400040601
- Wiener, J., & Schneider, B. H. (2002). A multisource exploration of the friendship patterns of children with and without learning disabilities. *Journal of Abnormal Child Psychology* 30, 127-141.

*

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 75 %
הגשת תרגילים 25 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
אקליט את השיעורים